

Klasyczna definicja prawdopodobieństwa

Jeżeli

- zdarzenia elementarne są jednakowo prawdopodobne
- zbiór wszystkich zdarzeń elementarnych jest skończony (to znaczy jego liczebność jest określona pewną liczbą naturalną),

to dla dowolnego zdarzenia losowego A :

$$P(A) = \frac{|\bar{A}|}{|\bar{\Omega}|}$$

= $\frac{\text{liczba zdarzeń elementarnych sprzyjających zdarzeniu } A}{\text{liczba wszystkich zdarzeń elementarnych}}$

Przykład 1

Doświadczenie losowe: rzut monetą symetryczną

Prawdopodobieństwa: oba zdarzenia elementarne mają takie same prawdopodobieństwo wystąpienia równe $\frac{1}{2}$

Przykład 2

Doświadczenie losowe: rzut kostką sześcienną

Prawdopodobieństwa: każde ze zdarzeń elementarnych ma takie samo prawdopodobieństwo wystąpienia równe $1/6$

Przykład 3

Rzucamy symetryczną kostką.

Jakie jest prawdopodobieństwo, że wypadnie parzysta liczba oczek?

Na 6 możliwych zdarzeń elementarnych w 3 przypadkach wypada parzysta liczba oczek zatem prawdopodobieństwo tego, że wypadnie parzysta liczba oczek wynosi $3/6=1/2$

Pytanie

- Czy zatem jeśli wśród 6 skoczków narciarskich 3 są Polakami, to prawdopodobieństwo, że zwycięży Polak wynosi $3/6=1/2$?!

Pytanie

- Czy zatem jeśli wśród 6 skoczków narciarskich 3 są Polakami, to prawdopodobieństwo, że zwycięży Polak wynosi $3/6=1/2$?!
- Oczywiście, **NIE**. Dlaczego ? Czym to się różni od poprzedniego przykładu ?

Pytanie

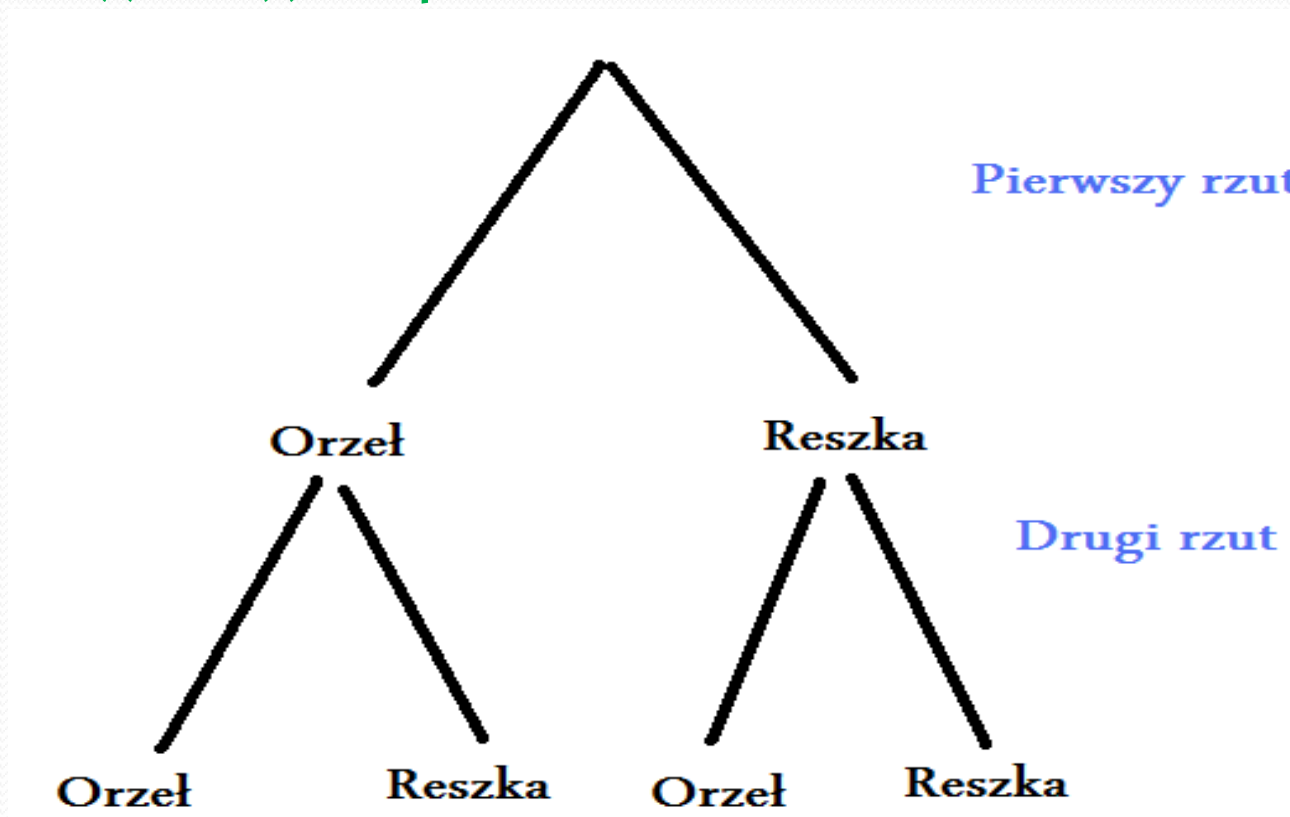
- Czy zatem jeśli wśród 6 skoczków narciarskich 3 są Polakami, to prawdopodobieństwo, że zwycięży Polak wynosi $3/6=1/2$?!
- Oczywiście, **NIE**. Dlaczego ? Czym to się różni od poprzedniego przykładu ?
- Różni się tym, że szanse na zwycięstwo dla każdego ze skoczków nie jest takie samo !!

Przykład 4

Rzucamy dwa razy monetą. Jakie jest prawdopodobieństwo wyrzucenia dwóch orłów ?

$$\Omega = \{(O,O), (O,R), (R,O), (R,R)\}$$

Czyli $P((O,O)) = 1/4$

Przykład 4

Rzucamy dwa razy monetą. Jakie jest prawdopodobieństwo wyrzucenia dwóch orłów ?

$$\Omega = \{(O,O), (O,R), (R,O), (R,R)\}$$

Czyli $P((O,O)) = 1/4$

A jeśli rzucamy naraz dwiema identycznymi monetami ?

$$\Omega = \{\{O,O\}, \{O,R\}, \{R,R\}\}$$

Czyli $P(\{O,O\}) = 1/3$?!

Przykład 4

Rzucamy dwa razy monetą. Jakie jest prawdopodobieństwo wyrzucenia dwóch orłów ?

$$\Omega = \{(O,O), (O,R), (R,O), (R,R)\}$$

Czyli $P((O,O)) = 1/4$

A jeśli rzucamy naraz dwiema identycznymi monetami ?

$$\Omega = \{\{O,O\}, \{O,R\}, \{R,R\}\}$$

Czyli $P(\{O,O\}) = 1/3$?!

Nie !! Bo zdarzenia elementarne **nie są** jednakowo prawdopodobne !!

Przykład 4

Rzucamy dwa razy monetą. Jakie jest prawdopodobieństwo wyrzucenia dwóch orłów ?

$$\Omega = \{(O,O), (O,R), (R,O), (R,R)\}$$

Czyli $P((O,O)) = 1/4$

A jeśli rzucamy naraz dwiema identycznymi monetami ?

$$\Omega = \{\{O,O\}, \{O,R\}, \{R,R\}\}$$

Czyli $P(\{O,O\}) = 1/3$?!

Nie !! Bo zdarzenia elementarne **nie są** jednakowo prawdopodobne !!

Trzeba założyć, że monety są rozróżnialne. Po co ?

Przykład 4

Rzucamy dwa razy monetą. Jakie jest prawdopodobieństwo wyrzucenia dwóch orłów ?

$$\Omega = \{(O,O), (O,R), (R,O), (R,R)\}$$

Czyli $P((O,O)) = 1/4$

A jeśli rzucamy naraz dwiema identycznymi monetami ?

$$\Omega = \{\{O,O\}, \{O,R\}, \{R,R\}\}$$

Czyli $P(\{O,O\}) = 1/3$?!

Nie !! Bo zdarzenia elementarne **nie są** jednakowo prawdopodobne !!

Trzeba założyć, że monety są rozróżnialne. Po co ?

Aby móc korzystać z klasycznej definicji prawdopodobieństwa !

Przykład 5

Rzucamy dwiema kostkami

- a) rozróżnialnymi,
- b) jednakowymi.

Jakie jest prawdopodobieństwo wyrzucenia dwóch szóstek ?

Przykład 5

a) Kostki rozróżnialne = na przykład biała i czarna = kolejność jest ważna (możemy założyć, że biała pierwsza, czarna druga)

$$\Omega = \{ (1,1), (1,2), (1,3), (1,4), (1,5), (1,6), \\ (2,1), (2,2), (2,3), (2,4), (2,5), (2,6), \\ (3,1), (3,2), (3,3), (3,4), (3,5), (3,6), \\ (4,1), (4,2), (4,3), (4,4), (4,5), (4,6), \\ (5,1), (5,2), (5,3), (5,4), (5,5), (5,6), \\ (6,1), (6,2), (6,3), (6,4), (6,5), (6,6) \}$$

Ω ma liczebność 36. Zdarzenie A = wypadły dwie szóstki = $\{(6,6)\}$ jest jednym z 36 zdarzeń elementarnych

Zatem $P(A) = 1/36$

Przykład 5

b) Kostki są nierozróżnialne (identyczne)

= na przykład dwie czarne = kolejność nie jest ważna

$$\Omega = \{ \{1,1\}, \{1,2\}, \{1,3\}, \{1,4\}, \{1,5\}, \{1,6\}, \\ \{2,2\}, \{2,3\}, \{2,4\}, \{2,5\}, \{2,6\}, \\ \{3,3\}, \{3,4\}, \{3,5\}, \{3,6\}, \\ \{4,4\}, \{4,5\}, \{4,6\}, \{5,5\}, \{5,6\}, \{6,6\} \}$$

Zdarzeń elementarnych jest 21. Zdarzenie A =wypadły dwie szóstki= $\{6,6\}$ jest jednym z nich.

Zatem $P(A)=1/21$

Czyli jeśli nie rozróżniamy kolorów, to mamy większe szanse wyrzucić dwie szóstki..... ?!

Przykład 5

Hm.. Otóż NIE !

W przypadku kostek identycznych zdarzenia elementarne **nie są** jednakowo prawdopodobne,

np. zdarzenie $\{6,6\}$ = wypadły dwie szóstki odpowiada jednemu zdarzeniu elementarnemu w przypadku kostek rozróżnialnych (6 na białej i 6 na czarnej)

A zdarzenie $\{5,6\}$ = wypadła szóstka i piątka odpowiada dwóm zdarzeniom elementarnym w przypadku kostek rozróżnialnych :

$(5,6)$ = 5 na białej i 6 na czarnej oraz

$(6,5)$ = 6 na białej i 5 na czarnej

Czyli jest dwa razy bardziej prawdopodobne !!

Przykład 5

Zatem w przypadku kostek identycznych nie można
korzystać z klasycznej definicji prawdopodobieństwa !!

Co zatem zrobić w przypadku gdy nie umiemy rozróżnić
kostek ?

Przykład 5

Zatem w przypadku kostek identycznych nie można korzystać z klasycznej definicji prawdopodobieństwa !!

Co zatem zrobić w przypadku gdy nie umiemy rozróżnić kostek ?

Aby móc skorzystać z klasycznej definicji prawdopodobieństwa trzeba założyć, że umiemy je rozróżnić !

Takie założenie nie wpływa na prawdopodobieństwo wyrzucenia dwóch szóstek !!

Intuicja – Wiedza

1 : 0